

Warszawa, 17-09-2024 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego**

V.564.1.2024.ŁK

**Pani Jolanta Zaborska
Dyrektor Departamentu Prawnego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
via ePUAP**

Szanowna Pani Dyrektor,

do Rzecznika Praw Obywatelskich od wielu lat wpływają zastrzeżenia dotyczące stosowania instytucji pozwalającej organom administracji w toku postępowania administracyjnego na zawiadamianie stron o jego przebiegu nie w formie indywidualnych doręczeń, a w formie publicznych obwieszczeń, ogłoszeń lub udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej (art. 49 i art. 49a Kodeksu postępowania administracyjnego). Instytucja ta, powszechnie stosowana zwłaszcza w szerokokorozumianym procesie inwestycyjnym, miała stanowić wyraz swoistego kompromisu pomiędzy koniecznością zapewnienia sprawności i szybkości postępowania a prawami procesowymi jego stron. Chociaż – przynajmniej formalnie – jej konstrukcja powinna gwarantować możliwość czynnego udziału stron w postępowaniu, pozostaje przedmiotem nieustającej krytyki ze względu na „nieprzyjazną” dla obywateli formę dokonywania zawiadomień, wymagającą od nich zachowania ponadprzeciętnej „czujności” i w zasadzie bieżącego śledzenia działania organu. Relatywnie częste są sytuacje (zwłaszcza w przypadku obligatoryjnego stosowania art. 49 § 1 Kodeksu), w których zainteresowane osoby post factum dowiadują się o wydaniu przez organ administracji rozstrzygnięcia, czy też wręcz o samym fakcie prowadzenia postępowania administracyjnego w danej sprawie.

Aktualnie, w dobie rozwoju technologii informatycznych, które także szeroko wkraczają w funkcjonowanie administracji publicznej, wskazane zastrzeżenia nabierają dodatkowej wagi. Informatyzacja działalności administracji publicznej, w szczególności wdrażane doręczenia elektroniczne, stawiają bowiem pytania o zasadność utrzymywania art. 49 i art. 49a Kodeksu w obecnej formie. W sytuacji bowiem, gdy skutek w postaci zapewnienia szybkości postępowania może być, jak się wydaje, przynajmniej częściowo realizowany z wykorzystaniem współczesnych technologii, utrzymywanie w pełni stanu – było nie było – istotnego upośledzenia jawności procedur administracyjnych wynikającego ze stosowania art. 49 i art. 49a Kodeksu, budzi wątpliwości.

Mając powyższe na względzie, w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1264), zwracam się do Pani Dyrektora o informację, czy – zwłaszcza w kontekście wprowadzenia doręczeń elektronicznych – prowadzone są lub planowane jest podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do zmiany art. 49 i art. 49a Kodeksu w szczególności poprzez – przynajmniej – wyłączenie ich stosowania w odniesieniu do stron, wobec których istnieją warunki do dokonywania doręczeń elektronicznych.

Z wyrazami szacunku

Piotr Mierzejewski

Dyrektor Zespołu

/-wydano i podpisano elektronicznie/